

דְּכַתִּיב, (תהלים קי) יָדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת, אִיהוּ דְלֵא
 אֲשֶׁתַּי קַמִּיהָ כָּל דְּיוֹקְנֵי דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא מְבַעֵי לֵיה
 לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתְּמָרָא אֲרַחוּי וּשְׂבִילוּי, בְּגִין דְלֵא יַחְטָא
 קַמִּיהָ דְמֵאֲרִיָּה, וַיִּתְקַיֵּם בְּדִיוֹקְנָא דְאָדָם.

תָּא חֲזִי, יַחְזִקָאֵל נֶטַר פּוּמִיָּה מִמַּאֲכָלֵי דְאִיסוּרֵי,
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל ד) וְלֹא בָא בְּפִי בֶשֶׂר פְּגוּל, זָכָה וְאֶקְרִי
 בֶּן אָדָם. דְּנִיָּאֵל מַה כְּתִיב בֵּיהּ, (דניאל א) וַיִּשֶׂם דְּנִיָּאֵל עַל
 לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמְּלָךְ וּבֵינָן מִשְׁתָּיו, זָכָה
 הוּא, וְאֶתְקַיֵּם בְּדִיוֹקְנֵיהּ דְאָדָם. בְּגִין דְּכָל מְלִין דְעֵלְמָא,
 כְּלָהוּ דְחֲלִין מִקַּמֵּי דִיוֹקְנָא דְאָדָם, דְאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל
 כְּלָהוּ, וְאִיהוּ מַלְכָא עַל כָּלָא.

אֲמַר רַבֵּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא אֲצִטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נֶשׁ,
 לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי, וְלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
 וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לֵיהּ לְבַר נֶשׁ לְמַבְדֵּק בְּחֻבּוּי בְּכָל יוּמָא
 וַיּוּמָא. דְהָא פַּד בַּר נֶשׁ קָאִים מַעְרִסִיָּה, תַּרְיִן סְהַדִּין
 קַיִימִין קַמִּיהָ, וְאֲזִלֵּי בְּהַדִּיָּה כָּל יוּמָא.

בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמִיקָם, אֵינּוֹן סְהַדֵּי אֲמַרִּין לֵיהּ בְּשַׁעְתָּא
 דְאֶפְתַּח עֵינּוּי, (משלי ד) עֵינֶיךָ לִנְכַח יִבְיטוּ וְעַפְעַפִּיךָ
 יִישִׁירוּ נְגַדְךָ. קָם וְאֶתְקִין רַגְלוּי לְמַהֲרָה, אֵינּוֹן סְהַדִּין
 אֲמַרִּין לֵיהּ, (שם) פִּלְס מַעְגַּל רַגְלְךָ וְגו'. וְעַל דָּא פַּד אֲזִיל
 בַּר נֶשׁ, בְּכָל יוּמָא, בְּעֵי לֵיהּ לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי.

בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כִּד אֲתֵי לִילְיָא, בְּעֵי לְאַסְתִּכְלָא
 וּלְמַבְדֵּק, בְּכָל מָה דְעֵבֵד כָּל הַהוּא יוֹמָא. בְּגִין
 דְיִיתוּב מִנֵּיהוּ, וַיִּסְתַּכַּל בְּהוּ תְדִיר, בְּגִין דְיִיתוּב קָמִי
 מֵאַרְיָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים נא) וַחֲטָאתִי נִגְדִי תִמִּיד,
 בְּגִין דְיִיתוּב מִנֵּיהוּ.

וְתָא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְהוּי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, לָא
 אֲשַׁתְּכַח בִּידֵיהוּ חוּבָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ. בְּגִין
 דְאִינוּן קְרַבְנִין, דְהוּי מְקַרְבִּין בְּכָל יוֹמָא, (דף קצא ע"ב) הוּי
 מְכַפְּרֵי עֲלֵיהוּ. הַשְׁתָּא דְאֵתְגָלוּן יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא, וְלִית
 מֵאן דְמְכַפֵּר עֲלֵיהוּ, אֹרִייתָא הִיא מְכַפְּרָא עֲלֵיהוּ,
 וְעוּבְדִין דְכַשְׂרֹן, בְּגִין דְשְׁכִינְתָא עִמְהוּן בְּגְלוּתָא. וּמֵאן
 דְאִיהוּ לָא מְסַתְּכַל בְּאַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, גְרָיִם
 לְשְׁכִינְתָא לְאַתְכַּפֵּיא בְּגוּ עֶפְרָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה
 כו) יִשְׁפִּילְנָה יִשְׁפִּילָה עַד אַרְץ וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן מֵאן דְאֵשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיתָא וּבְעוּבְדִין
 דְכַשְׂרֹן, גְרָיִם לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְאַרְמָא רִישָׁא
 בְּגוּ גְלוּתָא. זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן דְאִינוּן דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא
 יִמָּא וְלִילִי.

תָּא חֲזִי, גְלַגְל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְלַגְלוּלִין בְּעֵלְמָא, בְּגִין
 לְאַרְמָא רִישָׁא דְצְדִיקֵי, דְהָא בְּגִין דְיָרִים יוֹסֶף
 רִישִׁיה בְּעֵלְמָא, עַל דְאֵשְׁתְּכַח זַכָּאָה קָמִיהָ, אַרְגִּיז רַבּוּנָא

עַל עֲבָדָיו. כִּמָּה דָּאת אָמַר חֲטָאוּ מִשְׁקָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וְהָאוֹפֶה לְאֲדוֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם. וְכֹלָא בְּגִין לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּיּוֹסֶף זַכָּאת. וְתָא חֲזִי, עַל יְדָא דְחֻלְמָא, אֲתַכְפִּיֵּיא
מִעַם אַחֻי, וְעַל יְדָא דְחֻלְמָא אֲתַרְבִּי עַל אַחֻי, וְאֲתַרְבִּי
עַל כָּל עֲלֻמָּא:

וַיַּחֲלֻמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלֵילָה אֶחָד אִישׁ
כְּפַתְרוֹן וְגו', תָּא חֲזִי, דְּהָא אֲתַמַּר דְּכָל חֲלָמִין
אֲזֻלִּין בְּתַר פּוּמָא, יוֹסֶף כַּד פִּשְׁר לְהוּ חֻלְמָא, אַמַּאי פִּשְׁר
לְהָאִי פִּישְׁרָא טָבָא, וְלְהָאִי פִּישְׁרָא בִּישָׂא. אֵלָא, אִינוּן
חֲלָמִין עֲלֵיהּ דִּיּוֹסֶף הָוֵה, וּבְגִין דִּידַע מְלָה עַל עֲקָרָא
וְשִׁרְשָׁא דִּילָהּ, בְּגִין כִּךְ פִּשְׁר חֻלְמָא לְהוּ כִּמָּה דְאַצְטְרִיךְ.
לְכָל חַד וְחַד פִּשְׁר לְהוּן פִּישְׁרָא, לְאַהֲדָרָא מְלָה עַל
אֲתַרְיָה.

מָה כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֶף הֲלֹא לְאֱלֹהִים פְּתָרוֹנִים
סִפְרוּ נָא לִי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּהִכִּי מִבְּעֵי לִי
לְמַפְשֵׁר חֻלְמָא, לְפַקְדָּא פִּישְׁרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין דְּתַמָּן אִיהוּ קִיּוּמָא דְּכֹלָא, וּבִיָּה קִיּוּמָא פִּישְׁרָא.
תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמַּר דְּדַרְגָּא דְּחֻלְמָא לְתַתָּא אִיהוּ, וְאִיהוּ
דְּרַגָּא שְׁתִּיתָאָה. בְּגִין דְּהָא מֵאֲתַר דְּנִבּוּאָה שְׁרִיא
עַד הָאִי דְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, שִׁיתָא דְּרַגִּין אִינוּן. וְסֻלְקָא
פִּישְׁרָא מִדְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, לְדַרְגָּא אַחְרָא. חֻלְמָא אִיהוּ

דְּרָגָא דְלִתְתָא, וּפִישְׂרָא קַיִמָא עֲלֵייהוּ. וּפִישְׂרָא קַיִמָא
בְּדְבוּר, וְעַל דָּא בְּדְבוּר קַיִמָא מְלָה. דְכְתִיב הֲלֵא
לְאֱלֹהִים פְּתֻרֻנִים, הֲלֵא לְאֱלֹהִים וּדְאִי.

תָּא תְּזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּסְפֹּר שֶׁר הַמְּשֻׁקִים אֶת חֲלוּמוֹ
לְיוֹסֵף וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (מלכים ב ב) וַיְהִי
בְעֶבְרָם וְאֵלֵיהֶוּ אָמַר אֶל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ
בְּטָרָם אֶלְקַח מֵעֵמֶךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם
בְּרוּחֶךָ אֵלַי. הֲכָא אֵית לְאַסְתְּכָלָא, וְהֵאֵי קָרָא תְּוֹהָא
אֵיהֶוּ. וְאֵלֵיהֶוּ אָמַר אֶל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ, וְכִי
בְרִשׁוּתִיָּה קַיִמָא, וְהֵא בְרִשׁוּתִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
אֵיהֶוּ. וְתוּ, דְאֱלִישָׁע הֲכִי נְמִי אֵיהֶוּ הָוָה יְדַע, מֵאִי טַעֲמָא
אָמַר, וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם בְּרוּחֶךָ אֵלַי.

אֶלָּא וּדְאִי, מֵאֵן דְאֶחִיד בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְכָל עֲלָמִין,
הֵיךְ לָא יְהֵא בְרִשׁוּתִיָּה דָּא. וּדְאִי אֵלֵיהֶוּ, וּשְׂאֵר
צְדִיקִים, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲבִיד רְעוּתְהוֹן דְצְדִיקֵיָּא
תְּדִיר. דְכְתִיב, (תהלים קמח) רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה, וְכָל שְׁפָן
דְתֵהוּא רוּחָא קְדִישָׁא, דִּי עֲלִיָּה, יְרִית לֵיה לְצְדִיקָא
דְאֱלִישָׁע, דְהוּה שְׁמֵשָׁא דִלֵּיה. וְהֵא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
אָמַר לֵיה (מלכים א יט) וְאֵת אֱלִישָׁע בֶּן שַׁפְט מֵאַבְל מְחוּלָה
תְּמַשַׁח לְנָבִיא תַחְתֶּיךָ, וְעַל דָּא הָוָה לֵיה לְאֱלִישָׁע לִירְתָא
לֵיה.

פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ, מֵאֵי פִי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ אֵלַי, וְכִי סִלְקָא
 דְּעֵתְךָ, דְּעַל חַד תְּרִין שְׁאִיל, וּמַה דְּלֹא הוּא
 בְּרִשׁוּתִיָּה, הֵיךְ שְׁאֵל מִינִיָּה. אֵלֹא, אִיהוּ לָא שְׁאִיל רוּחַ
 עַל חַד תְּרִין, אֵלֹא ^(אִיְהוּ) הֵכִי שְׁאֵל מִינִיָּה, בְּהֵוֹא רוּחָא
 דְּהוּא לִיָּה, דְּיַעֲבִיד ^(ד"א ל"ג חַד) תְּרִין גְּמוּסִין בְּעַלְמָא,
 בְּהֵוֹא רוּחָא.

מַה כְּתִיב וַיֹּאמֶר הַקָּשִׁית לְשֹׂאֵל אִם תִּרְאֶה אוֹתִי לְקַח
 מֵאֵתְךָ יְהִי לְךָ כֵּן וְאִם אֵין לֹא יְהִיָּה. מֵאֵי טַעְמָא אִם
 תִּרְאֶה אוֹתִי. אֵלֹא אָמַר לִיָּה, אִם תִּיכּוּל לְמִיקָם עַל
 עֲקָרָא דְרוּחָא דְשִׁבְקָנָא לְךָ, בְּשַׁעְתָּא דְאֶתְנַסִּיבְנָא מִינְךָ,
 יְהִי לְךָ כְּדִין. דְּהָא כָּל הָהוּא עֲקָרָא דְרוּחָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּיִסְתַּפֵּל בֵּיָה, כַּד חָמֵי לִיָּה לְאֵלִיָּהוּ, יְהוּי דְּבִיקוּתָא בֵּיָה,

כְּדָקָא יֵאוּת. ^(דף קצב ע"א)

תָּא חֲזִי, הָאֵי מֵאֵן דְּאֶסְתַּפֵּל בְּמַה דְּאוּלִּיף מִרְבִּיָּה, וְחָמֵי
 לִיָּה בְּהֵוֹא חֲכָמְתָא, יְכִיל לְאֶתּוּסְפָא בְּהֵוֹא רוּחָא
 יִתִּיר. תָּא חֲזִי, דְּהָא יוֹסֵף בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד, הוּי חָמֵי
 בְּרוּחָא דְחֲכָמְתָא לְהֵוֹא דְיוֹקְנָא דְאַבוּי, הוּא מְסִתַּפֵּל.
 וּבְגִין כֶּף הוּא מְסִתִּיעָא לִיָּה מְלֵתָא, וְאֶתּוּסְפָא לִיָּה רוּחָא
 אַחֲרָא, בְּנִהִירוּ עֲלָאָה יִתִּיר.

בְּשַׁעְתָּא דְאָמַר לִיָּה הָהוּא רָשַׁע, וְהֵנָּה גִפְן לְפָנַי,
 אֲזַדְעוּע יוֹסֵף. דְּלֹא הוּא יִדַּע עַל מַה תִּיתִי

מֶלֶךְ, כִּיּוֹן דְּאָמַר וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, מִיַּד אֶתְעַר
רוּחִיהָ, וְאֶתוֹסֶף בְּנֵהִירוֹ, וְאֶסְתַּכַּל בְּדִיוֹקְנָא דְאַבּוּי, כְּדִין
אֶתְנַהִיר רוּחִיהָ, וַיֵּדַע מֶלֶךְ.

מָה כְּתִיב, וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים. אָמַר יוֹסֵף, הָא וְדַאי
בְּשׁוּרָה דְחֻדוּה בְּשְׁלִימוֹ אִיהוּ, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
דְּהַאי גַּפֵּן עַל כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַזִּי לִיהָ, וְאֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף
בְּהַאי. וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, אֵלִין אֵינּוֹן תְּלַתָּא דְרַגִּין
עֲלָאִין, דְּנַפְקִי מֵהַאי גַּפֵּן, כְּהַנִּי לְיוֹאֵי וַיִּשְׂרָאֵלִי.

וְהִיא כְּפּוֹרְחַת עֲלֵתָה נֹצֵה, דְּהָא בְּגִינִיהוֹן סְלָקָא כְּנֹסֶת
יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְבָּרַכַת מֵעַם מַלְכָּא עֲלָאָה. הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלוּתִיהָ עֲנָבִים, אֵלִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דְעֲלָמָא, דְּאֵינּוֹן
כְּעֲנָבִים מְבוּשָׁלִים כְּדָקָא חֲזִי. דְּבַר אַחַר הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלוּתִיהָ עֲנָבִים, דָּא הוּא יֵין דְּאֶתְנַטִּיר בְּעֲנַבֵּיהוּ
מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרָאשִׁית. עַד הֵכָא אֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף בְּחֻלְמִיהָ,
מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה חֻלְמָא אִיהוּ דִּילִיהָ, בְּגִין דְּאִית חֻלְמִין
לִיהָ, וְלֹאֲחַרְגִין. וְאֶקַח אֶת הָעֲנָבִים, דְּאִיהוּ לִיהָ לְגִרְמִיהָ.
תְּנִינֵן, (שְׁמוֹת קְמוּד א) הַאי מֵאֵן דְּחַמֵּי עֲנָבִין חֲוּוֹרִין בְּחֻלְמָא,
סִימֵן יִפְהָ לוֹ, אוֹכְמִי לָא. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
דְּאִיהוּ רִזָּא דְתַרִין דְרַגִין יְדִיעֵן, אֵינּוֹן אוֹכְמִי וְחֲוּוֹרִי. הַאי
אִיהוּ טַב, וְהַאי אִיהוּ דְלֹא טַב, וְכִלְהוּ עֲנָבִין בְּרִזָּא
דְמַהִימְנוּתָא תְּלִיין. וְעַל דָּא מִתְפָּרְשֵׁן בְּחַכְמַתָּא, הֵן לְטַב,

הֵן לְבִישׁ. אֲלֵיךְ צְרִיכִין רַחֲמֵי, וְאֲלֵיךְ אֲשַׁגְּחוּתָא דְרַחֲמֵי.
 תָּא חַזִּי, אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אֲנַתְתִּיהָ סַחֲטָא לִיהָ עֲנָבִין,
 וְגָרִימַת לִיהָ מוּתָא, וְלִכְלִ יִשְׂרָאֵל, וְלִכְלִ עֲלֵמָא. נַח
 אֲתָא לְהַנִּי עֲנָבִין, וְלֹא אֲתַנְטֵר פְּדָקָא יְאוּת, מַה פְּתִיב,
 (בראשית ט) וַיֵּשֶׁת מִן הַיֵּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֶה, בְּה"א.
 בְּנֵי אֶהְרֹן, שְׁתוּ חֲמָרָא מִנִּיְהוּ, וְקָרִיבוּ קָרְבָּנָא בְּהֵוֹא
 חֲמָרָא, וּמִיתוּ, וְהָא אֲתַמֵּר. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב, (דברים לב)
 עֲנַבִּימוּ עֲנָבֵי רֵאשׁ אֲשַׁכְּלוֹת מְרוּרוֹת לָמוּ, בְּגִין דְּאֵינוֹן
 עֲנָבִין גְּרָמֵי הָאֵי.

חֲמָא עֲנָבִין דְּאֵינוֹן טָבִין, בְּהֵוֹא כֶּרֶם, דְּקָא סְלָקִין
 נִיִּחָא וְרִיחָא בְּדַרְגִין שְׁלִימִין, פְּדָקָא יְאוּת. וְעַל
 דָּא יוֹסֵף יָדַע מְלָה, וְאִסְתַּכַּל בְּעַקְרָא, וּפְשָׁר חֲלָמָא עַל
 בּוֹרֵייהָ. בְּגִין דְּאֲתַבְּשָׁר בְּהֵוֹא חֲלָמָא, פְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין
 כֶּךָ פְּשָׁר פְּשָׁרָא לְטַב, וְאֲתַקְיִים הָכֵי.

מַה פְּתִיב. וַיֵּרָא שֵׁר הָאוֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֵל
 יוֹסֵף אֵף אֲנִי בַּחֲלוּמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵי חֲרִי עַל
 רֵאשִׁי. תָּא חַזִּי, אֲרוּרִין אֵינוֹן רִשִׁיעִיָּא, דְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן
 כְּלָהוֹן לְבִישׁ. וְכָל אֵינוֹן מְלִין דְּאֵינוֹן אֲמָרִין, כְּלָהוּ
 לְבִישׁ, וְלֹא אֲבֹאֲשָׂא.

כִּיּוֹן דְּפָתַח פּוּמִיָּה בְּאֵף, מִיַּד דְּחִיל יוֹסֵף, וַיָּדַע דְּכָל
 מְלוֹי אֵינוֹן לְאֲבֹאֲשָׂא, וּבְשׁוּרָה דְּבִישׁ בְּפוּמִיָּה.

וְהָיָה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל רֵאשִׁי, כְּדִין יָדַע יוֹסֵף
 דְּאֵתְבַשֵּׁר עַל חֲרִיבוֹ דְּבֵי מִקְדָּשָׁא, וַיִּשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא,
 דִּיתְגַּלּוּן מֵאַרְעָא קְדִישָׁא.

חָמִי מַה כְּתִיב, וּבַסֵּל הֶעֱלִיז מִכָּל מֵאֲכָל פְּרֻעָה מִעֲשֵׂה
 אוֹפָה וְהָעוֹף אוֹכֵל אוֹתָם מִן הַסֵּל מֵעַל רֵאשִׁי. אֲלִין
 אֵינּוֹן שְׂאָר עֲמִין, דְּמִתְכַּנְּשֵׁי עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְקָטְלֵי
 לוֹן, וְחֲרָבֵי בֵיתֵיהוּ, וּמִפְּזִירֵי לוֹן לְאַרְבַּע סֹטְרֵי דְעֵלְמָא.
 וְכֹלָא אֲסִתְכַּל יוֹסֵף, וַיֵּדַע דְּהָהוּא חֵלְמָא עַל יִשְׂרָאֵל, כִּד
 יְהוֹן בְּחִיּוּבָא קָמִי מַלְכָּא, מִיַּד פֶּשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ,
 וְאֵתְקִיִּים בֵּיה.

וְתָא חֲזִי, תְרִין דְּרָגִין אֲלִין, דְּקָא חֲמָא הָאִי, וְחֲמָא הָאִי.
 דָּא חֲמָא (דְּהָא) (דף קצב ע"ב) כִּד סְלִיק, וְקָא שְׁלִיט דְּרָגָא
 עֲלָאָה, וְאֵתְנַהִיר סְהָרָא. וְדָא חֲמָא, דְּאֵתְחַשֵּׁךְ וְשְׁלִיט
 עֲלָהּ חִיּוּיָא בִישָׁא. וּבְגִין כֶּךָ אֲסִתְכַּל יוֹסֵף בְּהָהוּא חֵלְמָא,
 וּפֶשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ. וְעַל דָּא, כֹּלָא בְּפִישְׂרָא קִיִּמָּא,
 וְדָא וְדָא חֲמוּ, בְּאֲלִין תְרִין דְּרָגִין, דְּשְׁלִיט דָּא, וְשְׁלִיט
 דָּא.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים נא) לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ
 נְכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי, הָאִי קָרָא אוּקְמוּתָהּ, אֲבַל לֵב
 טָהוֹר, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (מלכים א ג) וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ
 וְגו', וְכְתִיב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תָמִיד, וּבְגִין כֶּךָ לֵב
 טָהוֹר וְדָאִי.

וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי, דָּא הוּא רוּחַ נְכוּן וְדָאֵי. כְּמָה
 דָּאתָ אָמַר, (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם. וְאֶתְעָרוּ, זֶה רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֶתְעָרוּ, (יחזקאל יא)
 וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקֶרְבְּכֶם. וְצִלֵּי דוּד, הֵהוּא רוּחַ נְכוּן,
 חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי.

בְּגִין דָּאִית מְסֻטְרָא אַחֲרָא, לֵב טָמֵא וְרוּחַ עוֹעִים,
 דְּאֶסְטִי לְבַנֵּי עֲלָמָא, וְדָא הוּא רוּחַ טוֹמְאָה, דְּאֶקְרִי
 רוּחַ עוֹעִים. כְּמָה דָּאתָ אָמַר, (ישעיה ט) יִּמְסֹךְ בְּקֶרְבָּה רוּחַ
 עוֹעִים. וְעַל דָּא וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקֶרְבִּי. מַאי חֲדָשׁ. דָּא
 חֲדוּשָׁא דְסִיְהָרָא. בְּשַׁעֲתָא דְאֶתְחַדֵּשׁ סִיְהָרָא, דְּוֹד מְלֹךְ
 יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִים וּבְגִין כֶּךָ חֲדָשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 לְרַבִּי אֶלְעָזָר, הָאֵי דְכֹתִיב, (מלכים א כב) וַיֵּצֵא הַרוּחַ
 וַיַּעֲמֵד לְפָנַי יְיָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֻ וַיֹּאמֶר יְיָ אֵלָיו כְּמָה
 וַיֹּאמֶר אֵצְא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי כָּל נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר
 תְּפֹתָה וְגַם תּוּכַל צָא וַעֲשֵׂה כֵן. וְתַנִּינָן דְּהָוָה רוּחַ נְכוּן
 הַיְזַרְעָאֵלִי. וְכִי נִשְׁמָתִין, כִּיּוֹן דְּסִלְקִין וְקַיִימִין לְעֵילָא,
 אֵינּוֹן יְכַלִּין לְאַתְבָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּמְלָה תְּמִיחָה, דְּאָמַר
 אֵצְא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי וְגו'.

וְתוּ, מַאי טַעְמָא אֶתְעַנֵּשׁ עֲלֵיהּ אַחָאב, דְּהָא דִּינָא
 דְּאוֹרִיִּיתָא, דְּשׁוּי שְׁמוּאֵל קַמִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, הָכִי

הוא. דְּכַתִּיב, (שמואל א ח) אֶת שְׁדוּתֵיכֶם וּכְרַמֵּיכֶם וְזִיתֵיכֶם
הַטּוֹבִים יִקַּח. וְאִי אֶחָאב נִטַּל הֵהוּא פָּרִם בְּנָבוֹת, דִּינֵא
הוּה. וְתוּ, דִּיהוּה יְהִיב לִיה פְּרָמָא אַחְרָא, אוּ דִּהֲבָא, וְלֵא
בְּעָא.

אֲמַר לִיה, יָאוֹת שְׂאֵלָתָּ. תָּא תְּזִי, הָאִי רוּחַ דְּקֵאמְרוּ
דְּאִיהוּ רוּחַ דְּנָבוֹת, הֲכָא אִית לְאֶסְתְּפִלָּא. וְכִי
רוּחָא דְּנָבוֹת יְכִיל לְסַלְקָא וּלְקַיְימָא קַמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, לְמַתְבַּע שְׁקָרָא. דְּכַתִּיב וַיֵּצֵא הַרוּחַ. וְאִי צְדִיקָא
הוּא, אִיךְ יַבְעֵי שְׁקָרָא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא
דְּקָשׁוּט. וַיְמָה בְּהָאִי עֲלֵמָא, לָא בְּעֵי זַפָּאָה שְׁקָרָא, בְּהֵהוּא
עֲלֵמָא, לָא כָּל שְׁכָן. וְאִי לָאו זַפָּאָה אִיהוּ, הִיךְ יְכִיל
לְקַיְימָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אַלָּא וְדֵאִי נָבוֹת לָאו זַפָּאָה הוּה כָּל כֶּךָ לְקַיְימָא קַמִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַלָּא רוּחָא אַחְרָא הוּה,
דְּשִׁלְטָא בְּעֲלֵמָא. דְּדָא הוּא רוּחָא דְּקַיְימָא תְּדִיר וְסַלְקָא
קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָא הוּא דְּאֶסְטִי לְבָנֵי עֲלֵמָא
בְּשְׁקָרָא. וַיְמָאן דְּאִיהוּ רְגִיל בְּשְׁקָרָא, אֶשְׁתַּדֵּל תְּדִיר
בְּשְׁקָרָא. וְעַל דָּא אֲמַר אַצָּא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקָר וְגו'. וְעַל
דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר לִיה, צָא וַעֲשֵׂה כֵן. פּוּק
מִהָכָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ דְּכַתִּיב, (תהלים קא) דוֹבֵר שְׁקָרִים לֵא
יְכוֹן לְנֹגֵד עֵינָי. וּבְגִין דָּא אִיהוּ רוּחַ שְׁקָר וְדֵאִי.

וְתוֹ, עַל מַה דְּקָטַל לֵיהּ לְנָבוֹת וְנָטַל פְּרָמָא דִּילֵיהּ,
 קָטוּלָא אַמַּאי קָטִיל לֵיהּ. אֵלָא עַל דְּקָטִיל לֵיהּ
 בְּלֹא דִינָא, אֶתְעַנְשׁ. קָטַל לֵיהּ בְּלֹא דִינָא, וְנָסִיב פְּרָמָא
 דִּילֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָּ פְּתִיב, (מלכים א כא) הֲרַצְחַתּוּ וְגַם יִרְשַׁתּוּ, וְעַל
 דָּא אֶתְעַנְשׁ. וְתָא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשָׂא בְּעַלְמָא,
 דְּאֶסְטִי לֹון הָאֵי רוּחַ שְׁקָרָא בְּשְׁקָרָא. וְשְׁלִיט אֵיהּ
 בְּעַלְמָא בְּכַמָּה סְטָרִין וּבְכַמָּה עוֹבְדִין, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.
 וְעַל דָּא דְּוֹד מְלָכָא בְּעָא לְאַסְתְּמָרָא מִנִּיהּ, וּבְעָא
 לְאַפְקָא מְגוּ מְסַאֲבוּ. דִּכְתִּיב, (תהלים נא) יָב טָהוֹר
 בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדֵּשׁ בְּקִרְבִּי. דָּא הוּא רוּחַ
 נְכוֹן, וְאַחֲרָא אֵיהּ רוּחַ שְׁקָר. וְעַל דָּא תָרִין דְּרַגִּין אֵינּוֹן,
 חַד קַדִּישָׁא, וְחַד מְסַאֲבָא.

פְּתַח וְאָמַר, (יואל ב) וַיִּי גַתֵּן קוּלוֹ לְפָנַי חִילוֹ כִּי רַב מְאֹד
 מִחֲנָהּ וְכִי עָצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ וְגו', הָאֵי קָרָא
 אוֹקִמוּהָ. אֲבָל וַיִּי, בְּכָל אֲתֵר הוּא וְבֵי דִינִיהּ. גַּתֵּן קוּלוֹ,
 דָּא הוּא קָלָא דִּכְתִּיב, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים. וְכְתִיב הֵתֵם,
 (שמות ד) לֹא אִישׁ דְּבָרִים. מֵאֵן אִישׁ דְּבָרִים. כַּמָּה דָּאֵת
 אָמַר, (דברים לג) אִישׁ הָאֱלֹהִים. לְפָנַי חִילוֹ, אֵלִין אֵינּוֹן
 יִשְׂרָאֵל.

כִּי רַב מְאֹד מִחֲנָהּ, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (איוב כד) הֵיִשׁ מְסַפֵּר
 לְגַדּוּדָיו. (דף קצג ע"א) דִּכְמָה מְמַנֵּן וְשְׁלִיחֵן אֵית לֵיהּ

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיִימִי לְאַסְטָאָה עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל (זֶהר חֲדָשׁ ל"ג) בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא לְהוּ). וְעַל דָּא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמִן קַמ־יְהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין לְנִטְרָא
 לְהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְקִטְרָגָא לְהוּ.

כִּי עֲצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוּ. מֵאֵן עֲצוּם, דָּא הוּא זַכָּאָה הֵהוּא
 דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא קְדִישָׁא יִמְמָא וְלִילִי. דְּבַר אַחַר
 כִּי עֲצוּם, דָּא הוּא מִקְטָרְגָא דְּאִשְׁתַּכַּח קַמִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְאִיהוּ תְּקִיפָא כְּפָרְזֵלָא תְּקִיפָא כְּטִינָרָא. עוֹשֶׂה
 דְּבָרוּ, דְּנִטְיִל רְשׁוֹת מְלַעֲיָלָא וְנִטְיִל נְשֻׁמְתָא מִתְתָּא.
 כִּי גְדוֹל יוֹם יִי וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּלְנֹו. דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כָּלָא, וְעֵלְאָה וְתְּקִיפָא עַל כָּלָהוּ, וְכִלְהוּ תַּחּוֹת
 שְׁלִטְנִיָּה. זַכָּאִין אִינּוֹן צְדִיקָאִי, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַרְעִי בְּהוּ תְּדִיר, לְזַכָּאָה לֹוֹן לְעֵלְמָא דְּאִתִּי וְלִמְחֲדִי לְהוּ
 בְּחִידוּ דְּצְדִיקָאִי דְּזַמִּינִין לְמְחֲדִי בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים ה) וַיִּשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ
 וְתִסַּךְ עֲלֵימוּ וַיַּעֲלִצוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרִשְׁת וַיְהִי מִקֵּץ

וַיְהִי מִקֵּץ, רַבִּי תַּיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב כח) קֵץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
 וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר אֲבָן אֶפֶל וְצִלְמוֹת, הַאִי

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיִימִי לְאַסְטָאָה עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל (זֶהָר חֲדָשׁ ל"ג) בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא לְהוּ). וְעַל דָּא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמִן קַמ־יְהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין לְנִטְרָא
 לְהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְקַטְרָגָא לְהוּ.

כִּי עָצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ. מֵאֵן עָצוּם, דָּא הוּא זַכָּאָה הֵהוּא
 דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא קַדִּישָׁא יִמְמָא וְלִילִי. דְּבַר אַחַר
 כִּי עָצוּם, דָּא הוּא מִקְטָרָגָא דְּאִשְׁתַּכַּח קַמִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְאִיהוּ תַקִּיפָא כְּפַרְזֵלָא תַקִּיפָא כְּטִינָרָא. עוֹשֶׂה
 דְּבָרוֹ, דְּנִטִּיל רְשׁוֹת מְלַעִילָא וְנִטִּיל נְשֻׁמְתָא מִתַּתָּא.
 כִּי גְדוֹל יוֹם יִי וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּלְגוּ. דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כָּלָא, וְעֵלְאָה וְתַקִּיפָא עַל כָּלָהוּ, וְכִלְהוּ תַחֲוֹת
 שְׁלִטְנִיָּה. זַכָּאִין אִינּוֹן צְדִיקָאִי, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַרְעִי בְּהוּ תְדִיר, לְזַכָּאָה לֹון לְעֵלְמָא דְּאִתִּי וְלִמְחַדִּי לְהוּ
 בְּחִידוֹ דְּצְדִיקָאִי דְּזַמִּינִין לְמְחַדִּי בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים ה) וַיִּשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ
 וְתִסַּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלֶצּוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרִשְׁת וַיְהִי מִקֵּץ

וַיְהִי מִקֵּץ, רַבִּי תַחֲיָא פִתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב כח) קִץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
 וְלִכְל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אָבֵן אָפֵל וְצִלְמוֹת, הַאי

קָרָא אֶתְמָר. קִץ שָׁם לַחֲשָׁף, דָּא אִיהוּ קִץ דְּשִׁמְאֵלָא,
 דְּאִיהוּ שָׂאט בְּעֵלְמָא, וְשָׂאט לְעִילָא, וְקִיִּמָּא קִמִּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִסְטִי, וְקִטְרִיג עַל עֵלְמָא, וְהָא
 אֶתְמָר. וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוּקָר, דְּהָא כָּל עוּבְדוּי לָאו
 אִינוּן לְטַב, אֶלָּא לְשִׁיזְאָה תְּדִיר וְלִמְעַבַּד כְּלִיָּה בְּעֵלְמָא.
 אֶבְן אֶפְל וְצִלְמוֹת, דָּא אֶבְן נֶגְף, דְּבָה פְּשָׁלִין חִיִּיבִין,
 וְקִיִּמָּא בְּהַאי דְּאֶקְרִי, (איוב י) אֶרֶץ עֲפָתָה כְּמוֹ אֶפְל.
 תָּא חֲזִי, אִית אֶרֶץ חַיִּים לְעִילָא, וְהָאִי אִיהוּ אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל. (ד"א וְאִית אֶרֶץ לְתַתָּא וְנֶקְרָא) אֶפְל וְצִלְמוֹת, אֶפְל דְּנִפְקָא
 מֵאֶרֶץ עֲפָתָה. מַאי (ס"א אֶרֶץ) אֶבְן אֶפְל וְצִלְמוֹת, דָּא הוּא
 קִץ דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּחֲשָׁף, זוּהֶמָּא דְּדַהֲבָא, וְהָא אֶתְמָר.
 תָּא חֲזִי, כְּמָה אִית לֹון לְבַנֵּי נְשָׂא לְאַסְתְּכֵלָא בְּפוּלְחָנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא שְׁתַּדְּלָא בְּאוּרִייתָא יִמְמָא
 וְלִילִי. בְּגִין דִּינִדְעוּן וְיִסְתְּכֵלֹון בְּפוּלְחָנִיָּה. דְּהָא אוּרִייתָא
 אִיהי מְכֻרְזָא בְּכָל יוֹמָא קִמִּיָּה דְּבַר נֶשׂ וְאַמְרָה, (משלי ט) מִי
 פְּתִי יִסוּר הִנֵּה חֶסֶר לֵב וְאַמְרָה לוֹ, וְהָא אוּקִימְנָא מְלִי.
 וְכֵד בַּר נֶשׂ אֲשֶׁת־דֵּל בְּאוּרִייתָא, וְאַתְדַּבֵּק בָּהּ, זְכִי
 לְאַתְתַּקְפָּא בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּכֹתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים
 וְגו'. וְתָא חֲזִי, כֵּד בַּר נֶשׂ אֲתַתְקַף בְּאִילָנָא דְּחַיִּי בְּהָאִי
 עֵלְמָא, אֲתַתְקַף בֵּיה לְעֵלְמָא דְּאִתִּי. דְּהָא כֵּד נִשְׁמַתִּין
 נְפֻקִין מֵהָאִי עֵלְמָא, הֲכִי אֲתַתְקֹנֵן לְהוּ דְּרַגִּין לְעֵלְמָא
 דְּאִתִּי.

תָּא חֲזִי, אֵילָנָא דְחַיִּי, אִיהוּ בְּכַמְה דְּרַגִּין מִתְּפַרְשָׁן דָּא
 מִן דָּא, וְכִלְהוּ חַד. דְּהָא בְּאֵילָנָא דְחַיִּי אֵית דְּרַגִּין
 אֵלִין עַל אֵלִין. עֲנַפִּין, וְעֵלִין, קְלִיפִין, (ס"א נופא) גּוּפָא
 דְּאֵילָנָא, שְׂרָשִׁין. וְכִלְא הוּא אֵילָנָא. כְּגוּוּנָא דָּא, כֹּל
 מֵאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ אֲתַתְקֵן וְאֲתַתְקֵף
 בְּאֵילָנָא דְחַיִּי.

וְכֹל בְּנֵי דְמַהִימְנוּתָא יִשְׂרָאֵל, כְּלַהוּן מִתְּתַקְּפִין בְּאֵילָנָא
 דְחַיִּי, כְּלַהוּ אֲחִידִין בְּאֵילָנָא מִמָּש. מְנַהוּן בְּהוּא
 (ס"א נופא) גּוּפָא דְבֵיָה, מְנַהוּן אֲחִידִין בְּעֲנַפִּין, מְנַהוּן בְּעֵלִין,
 מְנַהוּן בְּשְׂרָשִׁין. אֲשַׁתְּכַחוּ דְּכִלְהוּ אֲחִידִין בְּאֵילָנָא דְחַיִּי.
 וְאִינוּן דְּמִשְׁתְּדֵלִין בְּאוּרֵייתָא (דף קצג ע"ב) כְּלַהוּ אֲחִידִין בְּגּוּפָא
 דְּאֵילָנָא. וּבְגִין כֶּף מֵאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ אֲחִיד
 בְּכִלְא, וְהָא אוּקְמוּהָ וְאֲתַמַּר.

וַיְהִי מִקֵּץ, מַאי מִקֵּץ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲתַר דְּלִית בֵּה
 זְכִירָה, וְדָא הוּא קֵץ דְּשִׁמְאֵלָא. מַאי טַעְמָא, בְּגִין
 דְּכַתִּיב, (בראשית ז) פִּי אִם זְכַרְתִּנִּי אֲתַךְ פְּאֶשֶׁר יֵיטֵב לָךְ.
 וְכִי הָכִי אֲתַחֲזִי לִיָּה לְיוֹסֵף צְדִיקָא, דְּאִיהוּ אָמַר פִּי אִם
 זְכַרְתִּנִּי אֲתַךְ. אֵלָא פִּיּוֹן דְּאֲסַתְּפֵל יוֹסֵף בְּחֵלְמִיָּה. אָמַר,
 וְדָא חֵלְמָא דְּזְכִירָה אִיהוּ. וְאִיהוּ טַעָה בְּהַאי, דְּהָא בֵּיָה
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי כִלְא.

וְעַל דָּא אֲתַר דְּהוּא בֵּיָה נְשִׁיו קָם קַמִּיָּה, מַה כְּתִיב וְלֹא

זָכַר שֶׁר הַמְּשֻׁקִים אֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ. כִּיּוֹן דְּאָמַר וְלֹא זָכַר
 שֶׁר הַמְּשֻׁקִים, מֵהוּ וַיִּשְׁכַּחְהוּ. אֲלֵא וַיִּשְׁכַּחְהוּ אֶתְר דְּאִית
 בֵּיה שְׂכָחָה, וְדֵא הוּא קִץ דְּסִטְרָא דְחֻשְׁךָ. שְׁנַתִּים יָמִים,
 מֵאֵי שְׁנַתִּים. דְּתַב דְּרָגָא, לְדְרָגָא דְאִית בֵּיה זְכִירָה.
 וּפְרָעָה חוּלָם וְהֵנָּה עוֹמֵד עַל הַיָּאֵר, דָּא חֲלָמָא דִּיּוֹסֵף
 הָוָה. בְּגִין דְּכָל נְהָר, דִּיּוֹסֵף הִצְדִּיק אִיהוּ. וְרוּזָא
 דָּא הָוִי, הֵאִי מֵאֵן דְּחָמֵי נְהָר בְּחֻלּוּם, חָמֵי שְׁלוּם. דְּכְתִיב,
 (ישעיה סו) הַנְּנִי נוֹטָה אֵלַיָּה כִּנְהָר שְׁלוּם:

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים. רַבִּי חֲזִיא פְּתַח וְאָמַר, (משלי כט) מֶלֶךְ
 בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יִהְרֹסְנָה, תָּא
 חֲזִי, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא עֲלָאָה, אֲתַקִּין
 כְּלָא כְּדָקָא יְאוּת, וְאִפִּיק נְהוּרִין עֲלָאִין מְנַהֲרִין לְכָל
 סְטָרִין, וְכֻלָּא אִיהוּ חֵד. וּבְרָא שָׁמַיִם דְּלַעִילָא וְאֶרֶץ
 דְּלַעִילָא, לְאַתְתַּקְנָא כְּלָהוּ כְּחֵדָא, לְתוּעֲלָתָא דְתַתָּאִי.
 תָּא חֲזִי, מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ. מֵאֵן מֶלֶךְ, דָּא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּמִשְׁפָּט, דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ
 קִיּוּמָא דְאַרְעָא. וְעַל דָּא, ו' אֲתִזּוֹן מִן ה' עֲלָאָה, ה' תַּתָּאָה
 אֲתִזּוֹנָת מִן ו', דְּקִיּוּמָא דְאַרְעָא אִיהוּ בְּמִשְׁפָּט. דְּהֵא
 מִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ בְּכָל תְּקוּנוֹי, וְזֵן לָהּ.

דְּבַר אַחַר, מֶלֶךְ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּמִשְׁפָּט, דָּא
 יוֹסֵף. יַעֲמִיד אֶרֶץ, דְּכְתִיב (בראשית מא) וְכָל הָאָרֶץ

בְּאוֹ מִצְרַיִם לְשׁוּבֹר אֶל יוֹסֵף. וּבִגִּין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶתְרַעֵי בֵּיהּ בִּיעֵקֵב, עֵבֵד לִיהּ לְיוֹסֵף שְׁלִיטָא עַל אֶרְעָא.
רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מֶלֶךְ, דָּא יוֹסֵף. בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ,
דָּא יַעֲקֹב. דְּהָא עַד לָא אַתָּא יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם, לָא
הוּוּ קִיּוּמָא בְּאַרְעָא, מִגּוֹ כַּפְנָא. כִּיּוֹן דְּאַתָּא יַעֲקֹב
לְמִצְרַיִם, בּוֹכּוּתִיָּה אֶסְתַּלַּק כַּפְנָא, וְאַתְקִיִּים אֶרְעָא.
דְּבַר אַחַר, מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ, דָּא דוּד מַלְכָּא,
דְּכַתִּיב, (שְׁמוּאֵל ב' ח) וַיְהִי דוּד עוֹשֶׂה מִשְׁפֵּט וְצַדִּיקָה
לְכָל עַמּוֹ, וְאִיהוּ קִיִּים אֶרְעָא, וּבּוֹכּוּתִיָּה קִיִּימָא לְבַתֵּר
דְּנָא. וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יְהֻרְסָנָה, דָּא רַחֲבֵעִים.
תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, אִף עַל
גַּב דְּפוּרְעָנוּתָא אֶתְגַּזֵּר עַל עַלְמָא, מִתְעַכְבָּא
בְּגִינִיהוֹן וְלָא שְׁלִטָא עַל עַלְמָא. כָּל יוֹמוֹי דְּדוּד מַלְכָּא
אֶתְקִיִּימָא אֶרְעָא בְּגִינִיָּה, לְבַתֵּר דְּמִית אֶתְקִיִּימָא
בּוֹכּוּתִיָּה. דְּכַתִּיב, (מַלְכִּים ב' כ) וּגְבוּרָתִי עַל הָעִיר הַזֹּאת
לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דוּד עֲבָדִי. כְּגוּוֹנָא דָּא, כָּל יוֹמוֹי
דְּיַעֲקֹב וְכָל יוֹמוֹי דְּיוֹסֵף, לָא שְׁלִטָא פּוּרְעָנוּתָא בְּעַלְמָא.
תָּא חֲזִי, מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ, דָּא יוֹסֵף. וְאִישׁ
תְּרוּמוֹת יְהֻרְסָנָה, דָּא פְּרַעָה. דְּהָא בְּגִין דְּאֶקְשִׁי
לְבֵיהּ לְגַבֵּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חָרִיב אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם.

וּבְקִדְמִיתָא עַל יְדָא דְיוֹסֶף אַתְקִיִּים אַרְעָא בְּהָהוּא חֲלָמָא
דְחָלָם. דְכְתִיב, וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים וָגו'.
וַיְהִי מִקֵּץ וָגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים יח) חֵי יִי

וּבְרוּךְ צוּרֵי וַיְרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. אֱלוֹהֵי כְּתִיב, בּוֹי"ו.
הָאֵי קָרָא אֵית לְאַסְתְּכָלָא בֵּיתָא. חֵי יִי, דָּא חֵי צַדִּיקָא
יְסוּדָא דְעֲלָמָא, דְאַקְרִי חֵי דְעֲלָמִין. וּבְרוּךְ צוּרֵי, דָּא (ס"א
הוּד) הוּא דְכְתִיב (תהלים קמד) בְּרוּךְ יִי צוּרֵי, וְדָא עֲלָמָא
דְאַתְקִיִּים עֲלִיהָ צַדִּיקָא דָּא. וַיְרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. וַיְרוּם דָּא
עֲלָמָא עֲלָאָה. אֱלוֹהֵי בּוֹא"ו, דָּא שְׁמַיִם, כְּמָה דְאַתְ אָמַר,
(תהלים קטז) הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לִי.

תָּא חֲזִי, (כְּמָה דְאַתְ אָמַר) (תהלים סח) בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹס
לָנוּ. בְּרוּךְ אֲדֹנָי, בְּאַלְ"ף דְּלָ"ת נוּ"ן יו"ד, וְהָאֵי
קָרָא רְזָא דְחֲכָמָתָא אִיהוּ. יוֹם יוֹם, אֱלוֹ שְׁנַתִּים יָמִים,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (ד' קצד ע"א) וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים וּפְרַעָה
חוֹלָם וְהֵנָּה עוֹמֵד עַל הַיָּאֹר, רְזָא אִיהוּ, כְּמָה דְאַתְמַר דָּא
יוֹסֶף. דְנָהָר (ס"א דְכָל נָהָר) דָּא, יוֹסֶף הַצַּדִּיק הוּא.

וְהֵנָּה מִן הַיָּאֹר עוֹלוֹת שְׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מְרָאָה וּבְרִיאוֹת
בְּשָׂר וְתַרְעִינָה בְּאָחוּ. וְהֵנָּה מִן הַיָּאֹר, דְהָא מְנַהָר
דָּא אַתְבְּרָכָאן כָּל אֵינּוֹן דְרַגִּין דְלַתְתָּא. בְּגִין דְהָהוּא נָהָר
דְנָגִיד וְנָפִיק, אִיהוּ אֲשֶׁקִי וְנָן לְכָלָא. וַיּוֹסֶף אִיהוּ נָהָר,
לְאַתְבְּרָכָא כָּל אַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּגִינָהּ.

וְתָא חֲזִי, הֵהוּא נְהָר, שְׁבַע דְּרָגִין אֲתִשְׁקִיין וְאֲתַבְּרִין
 מִנֵּיהּ, וְאֵלִין אִינוּן יְפוּת מְרָאָה וּבְרִיאוֹת בְּשָׂר.
 וְתִרְעֵינָה בְּאָחוּ, בְּחַבּוּרָא בְּאַחוּוּתָא דִּלָּא אֲשֶׁתִּכַּח בְּהוּ
 פִּירוּדָא. וְכִלְהוּ לְשִׁבְחָא קִיִּימִין, דִּהָא כֹּל הַנִּי דְּרָגִין שְׁבַע
 דְּקֶאֱמָרִן, רְזָא אִיהוּ. כְּמָה דָּאֲתָא אָמַר, (אֶסְתֵּר ב) וְאֵת שְׁבַע
 הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וְגוֹ'. וְעַל דָּא
 שְׁבַע פְּרוֹת יְפוּת מְרָאָה, וְלִקְבֵּל דָּא כְּתִיב שְׁבַעַת
 הַסְּרִיסִים הַמְּשָׁרְתִים אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְגוֹ'.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שְׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת, דְּרָגִין אִינוּן
 עֲלָאִין עַל אַחֲרָנִין. וְשְׁבַע הַפְּרוֹת הָרְעוֹת, דְּרָגִין
 אַחֲרָנִין דִּלְתַתָּא. אֵלִין מִסְטָרָא דְקְדוּשָׁה, וְאֵלִין מִסְטָרָא
 דְּמִסְאָבָא.

שְׁבַע הַשְּׁבָלִים, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵלִין קְדָמָאֵי אִינוּן
 טָבִין, בְּגִין דְּאִינוּן מִסְטָרָא דִימִינָא דְכְּתִיב בֵּיהּ פִּי
 טוֹב. וְאֵלִין בִּישִׁין אִינוּן לְתַתָּא מִנֵּייהוּ. שְׁבַע הַשְּׁבָלִים
 אִינוּן מִסְטָרָא דְדַכְּיוֹ, וְאֵלִין מִסְטָרָא דְמִסְאָבוּ, וְכִלְהוּ
 דְּרָגִין קִיִּימִין אֵלִין עַל אֵלִין, וְאֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין, וְכִלְהוּ
 קָא חָמָא פְּרַעָה בְּחִלְמִיָהּ.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְכִי לְהֵהוּא חֲיִיבָא דְפְרַעָה אַחֲזִיין לִיה
 כֹּל הַנִּי. אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, כְּגוּוּנָא דְלֵהוֹן חָמָא.
 דְכְּמָה דְרָגִין עַל דְרָגִין, אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין, וְאֵלִין עַל
 אֵלִין, וְאִיהוּ חָמָא בְּאִינוּן דְרָגִין דִּלְתַתָּא.

וְהָא תַנִּינֵן, דְּהָא כְּמָה דְאִיהוּ בְר נֶשׁ, הָכִי אַחֲזִיו לִיה
 בְּחַלְמִיָּה, וְהָכִי חָמִי. וְנִשְׁמַתָּא הָכִי סִלְקַת
 לְאַשְׁתְּמוּדְעָא. כָּל חַד וְחַד כְּפּוּם דְּרַגְיָה כְּדָקָא חֲזִי לִיה,
 וּבְגִין כֶּךָ פֿרַעַה חָמָא כְּדָקָא חֲזִי לִיה, וְלֹא יִתִּיר:

וַיְהִי מִקֵּץ וְגו', רַבִּי חֲזַקְיָה פֿתַח וְאָמַר, (קַהֲלַת ג) לְכָל זְמַן
 וַעֲת לְכָל חֶפְץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם. תָּא חֲזִי, כָּל מַה דְּעֵבַד
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְתַתָּא, לְכֻלָּא שְׂוִי זְמַנָּא וְזְמַן קְצוּב.
 זְמַן שְׂוִי לְנַהוּרָא וְלַחֲשׁוּכָא, זְמַנָּא שְׂוִי לְנַהוּרָא דְשָׂאָר
 עֲמִין, דְּאִינוּן שְׁלֹטִין הַשְּׁתָּא עַל עֲלָמָא. וְזְמַנָּא שְׂוִי
 לַחֲשׁוּכָא, דְּאִיהוּ גְלוּתָא דִּישְׂרָאֵל תַּחֲוֹת שְׁלֹטְנוּתָא
 דְּלַהוּן. זְמַנָּא שְׂוִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְכֻלָּא, בְּגִין כֶּךָ לְכָל
 זְמַן וַעֲת לְכָל חֶפְץ. מַאי וַעֲת לְכָל חֶפְץ. זְמַנָּא וְעַדָּן הוּא
 לְכֻלָּא, לְכָל הַהוּא רַעוּתָא דְאַשְׁתַּכַּח לְתַתָּא.

דְּבַר אַחַר וַעֲת לְכָל חֶפְץ, מַאי עַת. כְּדַכְתִּיב, (תְּהִלִּים קִיט)
 עַת לַעֲשׂוֹת לִי הַפְּרוּ תוֹרַתְךָ. וּכְתִיב, (וִיקְרָא יז) וְאֵל
 יָבֹא בְכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְאִיהוּ דְרַגָּא מִמֵּנָא, וְהָא
 אוּקְמוּתָהּ. וּבְגִין כֶּךָ עַת אִיהוּ מִמֵּנָא, לְכָל חֶפְץ תַּחַת
 הַשָּׁמַיִם. וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים, מִסְטָרָא דְהַהוּא קִין
 דְּחֶשֶׁךְ חָמָא פֿרַעַה בְּחַלְמִיָּה, וּמִתְמָן יַדַּע וְאַתְגְּלִי לִיה
 הַהוּא חֲלָמָא.

וַיְהִי בַבֶּקֶר וּתְפַעֵם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חַרְטָמֵי

מִצָּרִים וְאֵת כָּל חֲכָמֶיהָ וְגו'. וְתַפְעֵם רוּחוֹ. מֵאֵי וְתַפְעֵם.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ בְּפִרְעָה כְּתִיב וְתַפְעֵם,
 וּבְנִבּוּכְדִנְצָר כְּתִיב, (דניאל ב) וְתַתְּפֵעֵם, וְאוֹקְמוּהָ דִּהָא
 בְּפִרְעָה כְּתִיב וְתַפְעֵם, בְּגִין דִּהוּהָ יַדַּע חֲלָמָא, וּפְשָׂרָא לָא
 הוּהּ יַדַּע, אֲבָל נְבוּכְדִנְצָר, חָמָא חֲלָמָא, וְחָמָא פְשָׂרָא,
 וְאֵתְנִשִּׁי כָּלֵא מִנִּיהָ.

אֲבָל תָּא חֲזִי, וְתַפְעֵם רוּחוֹ, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שופטים יג)
 לְפַעֲמוֹ, דִּהוּהָ אֶתִּי רוּחָא וְאֶזִּיל, וְאֶתִּי וְאֶזִּיל. וְלֵא
 הוּהּ מִתִּישְׁבָּא עִמִּיהָ עֲדִיין כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 (שופטים יג) וְתַחַל רוּחַ יְיָ לְפַעֲמוֹ, דְכִדִּין הוּהּ שִׁירוּתָא. אוּף
 הָכָא רוּחִיהָ אֶתְעַר בֵּיהָ, וְאֶזִּיל וְאֶתְעַר, וְלֵא הוּהּ
 מִתִּישְׁבָּא עִמִּיהָ לְמַנְדַּע. נְבוּכְדִנְצָר וְתַתְּפֵעֵם רוּחוֹ,
 בְּאֶתְעַרוּתָא הוּהּ אֶתְעַר עַל חַד תִּרְיִן, (תִּיבִין) וְאֶזִּיל
 וְתִיבִין, וְדָא הוּא כְּמָה דְאֵת אָמַר, (במדבר כד) כְּפַעַם בְּפַעַם.
 פַּעַם בְּהֵאֵי, (דף קצד ע"ב) וּפַעַם בְּהֵאֵי, וְלֵא מִתִּישְׁבָּא דַּעֲתִיהָ
 וְרוּחִיהָ.

וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חֲרָטוּמֵי מִצְרַיִם, אֶלֶיִן חֲרָשִׁין.
 וְאֵת כָּל חֲכָמֶיהָ, אֶלֶיִן חֲפִימִין בְּטִיירָא, וְכֻלְהוּ
 הוּוּ מִסְתַּכְּלָן לְמַנְדַּע וְלֵא יְכִילוּ לְאֲדַבְקָא.
 אָמַר רַבִּי יֶצְחָק, אֵף עַל גַּב דְּאֶתְמַר דִּלָּא אַחֲזִיין לִיהָ
 לְבַר נֶשׂ אֵלָא בְּהֵוָא דְרָגָא דִּילִיהָ, שְׂאֲנֵי